

УДК 343.1:343.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-1-7>**Мовчан Анатолій Васильович,**

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6997-6517>

Созанський Тарас Іванович,

кандидат юридичних наук, професор, перший проректор,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0761-1683>

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ SOCTA

***Анотація.** У статті розглянуто характерні ознаки сучасної організованої злочинності за результатами опитування SOCTA. Для досягнення зазначеної мети використано діалектичний, порівняльно-правовий, статистичний, системно-структурний та формально-логічний методи. Підкреслено, що результати проведеного Європолем опитування SOCTA-2021 свідчать, що незаконні прибутки, отримані організованою злочинністю в Європейському Союзі, були інвестовані в подальшому у легальну економіку, що спотворює конкуренцію та перешкоджає економічному розвитку країн-членів Євросоюзу. Стверджується, що корупція є характерною ознакою більшості злочинних угруповань, що розмиває верховенство права, послаблює інститути держав і гальмує економічний розвиток країн. Національна поліція України також працює над впровадженням методології SOCTA Україна для визначення пріоритетів у боротьбі з організованою злочинністю. Зокрема, результати опитування SOCTA свідчать, що сучасна організована злочинність охоплює такі злочинні прояви, як незаконний обіг наркотиків, організована майнова злочинність, різні види шахрайства та злочини, пов'язані з експлуатацією людей як товару. Зазначається, що відмивання грошей є важливою складовою переважної більшості злочинних операцій організованих угруповань. Наголошено, що спеціальні служби окремих іноземних держав, зокрема країни-агресора, продовжують розвідувально-підривну діяльність проти України, намагаються підживлювати сепаратистські настрої, використовувати організовані злочинні угруповання і корумпованих посадових осіб для зміцнення інфраструктури впливу.*

***Ключові слова:** організована злочинність, злочинні угруповання, результати опитування, SOCTA, корупція.*

Movchan Anatolii, Sozanskyi Taras. CHARACTERISTIC SIGNS OF MODERN ORGANIZED CRIME ACCORDING TO THE RESULTS OF SOCTA SURVEY

***Abstract.** The article examines the characteristic features of modern organized crime based on the results of the SOCTA survey. Dialectical, comparative-legal, statistical, systemic-structural, and formal-logical methods were used to achieve this goal. It is emphasized that the results of the SOCTA-2021 survey conducted by Europol indicate that illegal profits obtained by organized crime in the European Union were subsequently invested in the legal economy, which distorts competition and hinders the economic development of EU member states. It is argued that corruption is a characteristic feature of most criminal groups, which erodes the rule of law, weakens state institutions, and slows down the economic development of countries. The National Police of Ukraine is also working on the implementation of the SOCTA Ukraine methodology for determining priorities in the fight against organized crime. Instead, the results of the SOCTA survey suggest that modern organized crime encompasses criminal manifestations such as drug trafficking, organized property crime, various types of fraud and crimes related to the exploitation of people as commodities. It is noted that money laundering is an important component of the vast majority of organized gangs' criminal operations. It was emphasized that the special services of certain foreign states, in particular the aggressor countries, continue intelligence and subversive activities against Ukraine, try to fuel separatist sentiments, use organized criminal groups and corrupt officials to strengthen the infrastructure of influence.*

***Key words:** organized crime, criminal groups, survey results, SOCTA, corruption.*

В умовах військової агресії російської федерації проти України організована злочинність становить пряму загрозу для національної безпеки нашої держави. Підвищення рівня тяжких та особливо тяжких злочинів, які вчинено організованими злочинними угрупованнями (далі – ОЗУ), установлення корумпованих відносин між посадовими особами органів державної влади, місцевого самоврядування та криміналітетом, використання неконкурентних методів у фінансово-господарській діяльності підприємств негативно впливають на економічний та соціальний розвиток України. Водночас організована злочинність використовується спецслужбами іноземних держав, насамперед країни-агресора, як інструмент для дестабілізації ситуації в Україні та завдання шкоди національній безпеці [1; 2, с. 165; 3, с. 260–261].

Дослідженню стану організованої злочинності та протидії організованій злочинній діяльності присвятили свої наукові праці Л. І. Аркуша, О. В. Баганець, О. Ю. Бусол, А. А. Вознюк, М. В. Гребенюк, М. В. Гуцалюк, Г. П. Жаровська, П. О. Комірчий, В. І. Литвиненко, С. О. Павленко, П. Я. Пригунов, Д. Н. Прокоф'єва-Янчиленко, І. В. Пшеничний, В. Д. Пчолкін, Б. В. Романюк, В. Г. Севрук, С. Р. Тагієв, О. С. Тарасенко, В. Ф. Ущиповський, О. Г. Цветков, В. М. Цимбалюк, А. М. Черняк, О. Ю. Шостко та інші науковці.

Зокрема, протягом останніх років опубліковано низку наукових статей з цієї проблематики. Це насамперед статті Гребенюка М. В. і Черняка А. М. «Деякі питання організаційно-правового характеру боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах» (2019 р.) [4]; Вознюка А. А. «Протидія організованій злочинності в Україні: перспективи удосконалення кримінального законодавства» (2020 р.) [5]; Литвиненка В. І., Пригунова П. Я. і Гуцалюка М. В. «Концептуальні засади протидії організованій злочинності і корупції на сучасному етапі розвитку України» (2020 р.) [6]; Баганця О. В. «Стан організованої злочинності та протидія їй на території України у 2020 році» (2021 р.) [7]; Санакоєва Д., Вашка А., Єфімова В. «Імплементация європейської

методології SOCTA в протидії організованій злочинності в Україні» (2022 р.) [8] та інших авторів.

До найбільш розповсюджених видів організованої злочинної діяльності в Україні нині можна віднести вимагання, шахрайство, привласнення коштів, незаконне виробництво та розповсюдження наркотиків, кіберзлочинність, торгівлю людьми та незаконну міграцію, відмивання злочинних доходів, злочини проти природних ресурсів, що свідчить про проникнення організованої злочинності практично у будь-яку сферу суспільного життя і є реальною загрозою для національної безпеки держави. Відтак важливе значення у протидії організованої злочинності посідає використання методології SOCTA для визначення пріоритетів боротьби з організованою злочинністю, що може допомогти оцінити ключові загрози та розуміти ризики організованої злочинності у відповідний спосіб.

Метою статті є дослідження характерних ознак сучасної організованої злочинності за результатами опитування SOCTA. Для досягнення зазначеної мети використано діалектичний, порівняльно-правовий, статистичний, системно-структурний та формально-логічний методи.

У нинішніх умовах всі форми організованої злочинності глибоко впливають на суспільство, розвиток економіки, державні інституції і верховенство права. Водночас кризові явища в економіці і їх соціальні наслідки в суспільному житті можуть створити ідеальні умови для поширення організованої злочинності. Зокрема, як свідчать результати проведеного Європолем опитування SOCTA-2021, мільярди євро незаконних прибутків, отриманих організованою злочинністю в Європейському Союзі, були інвестовані в подальшому у легальну економіку, що, як наслідок, спотворює конкуренцію та перешкоджає економічному розвитку країн-членів Євросоюзу [9].

Аналіз, представлений в останньому опитуванні SOCTA-2021, висвітлює ключові характеристики організованої злочинності, такі як широке використання корупції, використання легальних бізнес-структур для всіх

видів злочинної діяльності, а також існування паралельної підпільної фінансової системи, що дозволяє злочинцям переміщати та інвестувати свої багатомільярдні прибутки в легальний бізнес. Організована злочинність та тяжкі злочини охоплюють такі злочинні прояви, як торгівля наркотиками, незаконне ввезення мігрантів і торгівля людьми, економічні та фінансові злочини тощо. Професійні відмивачі грошей створили паралельну підпільну фінансову систему і використовують будь-які засоби для проникнення та підриву економіки й суспільства [9, с. 11].

Відтак понад 80% злочинних угруповань, які діють в Європейському Союзі, використовують легальні бізнес-структури для своєї злочинної діяльності, зокрема юридичні бізнес-структури використовуються для віртуального сприяння всім видам злочинної діяльності. Усі види легального бізнесу потенційно вразливі до експлуатації організованою злочинністю, майже 50% всіх ОЗУ створюють власні легальні бізнес-структури або проникають в легальний бізнес на високому рівні. Водночас практично всі кримінальні діяння тепер містять онлайн компонент, а деякі з них повністю перемістилися в інтернет. Онлайн маркетплейси, як у поверхневій чи глибокій мережі, так і в Darknet, пропонують доступ до незаконних товарів і послуг, цифрові платформи надають доступ до зашифрованих комунікацій та платіжних систем [9, с. 24].

Зокрема, за інформацією Agerpres, працівники правоохоронних органів Румунії, Молдови та Швеції провели серію обшуків з метою припинення діяльності міжнародної організованої групи, яка у період з лютого 2018 року по січень 2021 року здійснювала незаконну діяльність з відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, використовуючи підставні компанії з Гонконгу та Ізраїлю. Одним із напрямків діяльності злочинців було комп'ютерне шахрайство щодо фірм і компаній у Європі, Австралії, Північній Америці, Південній Америці та Азії, інший – виманювання коштів у громадян ЄС під прикриттям «венчурних інвестицій». У злочинній схемі брали участь громадяни України, Молдови та

Швеції, які прибували до Румунії для створення підставних компаній, де на їхнє ім'я відкривалися банківські рахунки, через які потім відмивалися кошти. За оцінками слідства, обсяг транзакцій, які підлягають кримінальному переслідуванню, перевищує 70 млн євро [10].

Натомість корупція є характерною ознакою діяльності більшості злочинних угруповань у ЄС. Корупція існує на всіх рівнях суспільства і може змінюватись від дрібного підкупу до системних корупційних схем на багато мільйонів євро. Корупція розмиває верховенство права, послаблює інститути держав і гальмує їх економічний розвиток.

Водночас Національна поліція за сприяння Консультативної місії Європейського Союзу в Україні працює над впровадженням методології SOCTA Україна для визначення пріоритетів боротьби з організованою злочинністю. Зокрема, на базі ІТС «Інформаційний портал Національної поліції України» фахівцями Департаменту інформаційно-аналітичної підтримки розроблено спеціалізоване програмне забезпечення - інформаційну підсистему SOCTA Україна. Ця підсистема оптимізує процес узагальнення відповідей експертів щодо організованих груп та злочинних організацій (далі – ОГ та ЗО) і сфер їх злочинної діяльності, що надалі дозволяє спрогнозувати наявні тенденції, допомагає оцінити ризики та механізми протидії.

26 січня 2022 року Кабінетом Міністрів України затверджено постанову № 59 «Деякі питання запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA Україна», згідно з якою утворено Міжвідомчу робочу групу з координації запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA й затверджено Порядок збирання і узагальнення інформації та здійснення оцінювання загроз організованої злочинності та тяжких злочинів відповідно до системи оцінки SOCTA Україна [11].

Методологію SOCTA розробив Європол у співпраці з Консультативною групою SOCTA, яка складається з представників держав-

членів ЄС, агенцій ЄС, третіх партнерських організацій, Європейської Комісії та Генерального секретаріату Ради. Мета методології SOCTA – допомогти оцінити ключові загрози та розуміти ризики організованої злочинності та тяжких злочинів в ЄС у відповідний спосіб. Під час аналізу здійснюються три інтегровані кроки: по-перше, визначення всіх поточних загроз організованої злочинності та тяжких злочинів, у тому числі злочинної інфраструктури та географічних аспектів; по-друге, виявлення слабких місць, які можна використати; по-третє, на основі ймовірності та наслідків змін визначити основні майбутні загрози. Зокрема Європол здійснює збір внутрішніх та зовнішніх даних для SOCTA за трьома напрямками: ОГ та ЗО, організована злочинність та тяжкі злочини, навколишнє середовище [9, с. 9].

Крім того, щороку Європейський центр боротьби з кіберзлочинністю (EC3) Європолу публікує Оцінку загроз організованої злочинності в Інтернеті (IOCTA) – свій головний стратегічний звіт про ключові висновки та нові загрози й події в кіберзлочинності. IOCTA надає ключові рекомендації для правоохоронних органів, політиків і регуляторів, які дозволяють їм ефективно й узгоджено реагувати на кіберзлочинність. Пріоритетами боротьби з кіберзлочинністю, які визначені Циклом політики ЄС – ЕМРАСТ, наразі є: кіберзалежна злочинність; сексуальна експлуатація дітей в Інтернеті; шахрайство з оплатою. Остання IOCTA також розглядає додаткові сфери злочинності, ринки онлайн-криміналу, як на поверхні, так і в Darknet, а також зближення кіберзлочинності та тероризму [12].

Натомість результати опитування SOCTA свідчать, що 80% злочинної діяльності, яку здійснюють ОЗУ, стосується таких злочинних проявів, як незаконний обіг наркотиків, організована майнова злочинність, різні види шахрайства та злочини, пов'язані з експлуатацією людей як товару. Ці види злочинності були визначені як особливо загрозливі на основі оцінки їх загрози, впливу та майбутньої еволюції. Зокрема, торгівля кокаїном, канабісом,

синтетичними наркотиками та новими психоактивними речовинами є ключовою загрозою через багатомільярдний рівень прибутку та викликаної нею суттєвої шкоди. Мобільні організовані злочинні групи (MOCGs) активні у крадіжках зі зломом, жертвами яких є мільйони громадян ЄС. Різні схеми шахрайства приносять багато мільярдів євро прибутку і значно підривають економіку ЄС. При цьому пандемія COVID-19 відіграла роль катализатора для появи нових схем шахрайства в інтернеті [9, с. 12].

У нинішніх умовах торгівля людьми є основною загрозою для країн ЄС. Водночас окремі складові процесу торгівлі людьми перемістились в онлайн-середовище, від вербування жертв до реклами незаконних послуг. Злочинні угруповання наживаються на відчай нелегальних мігрантів, стягуючи високі збори за контрабанду в ЄС або всередині ЄС, а також за допомогу в отриманні легального статусу для проживання. Натомість кіберзлочинність часто вчиняється окремими злочинцями і залишається латентною, кібератаки збільшилися і стали більш досконалими. Сексуальна експлуатація дітей в інтернеті спрямована на найбільш вразливих членів суспільства.

Структура сучасної організованої злочинності характеризується мережевим середовищем, де відносини між злочинцями є мінливими, системними і орієнтованими на прибуток. Злочинці взаємодіють у рамках злочинних угруповань, що займаються кримінальною службою постачальників і брокерів, які спеціалізуються на торгівлі наркотиками, майнових злочинах, акцизному шахрайстві, торгівлі людьми, онлайн та іншому шахрайстві чи незаконному ввезенні мігрантів. Близько 40% злочинних угруповань, що діють в ЄС, займаються більш ніж однією основною злочинною діяльністю, 25% ОЗУ діяли більше десяти років, третина – менше трьох років. Майже 70% злочинних угруповань активні у більш ніж трьох країнах. В організованій злочинній діяльності в ЄС беруть участь представники понад 180 національностей, у 65% створених ОЗУ є представники кількох національностей. Більше 50% усіх відомих членів

ОЗУ в ЄС не є громадянами ЄС, а походять із країн-сусідів ЄС, таких як Західні Балкани, країни Східної Європи та Північної Африки [9, с. 18].

Натомість застосування насильства злочинцями, причетними до організованої злочинності та тяжких злочинів, зросло з точки зору частоти використання та її тяжкості, зокрема майже 25% кримінальних угруповань регулярно використовують насильство та залякування в злочинній діяльності. При цьому злочинці застосовують насильство без розбору і націлені на жертв без урахування їхньої участі, часто наносячи шкоду невинним перехожим. Загроза насильницьких інцидентів посилюється використанням вогнепальної зброї та вибухових пристроїв у громадських місцях. В окремих випадках ці злочинні угруповання використовують вбивць та викрадачів для здійснення вбивства й залякування правоохоронців та охоронців. В інших – ОЗУ наймали учасників інших злочинних угруповань для вбивства, насильницьких нападів, коли жертви відмовляються від оплати [9, с. 22].

Відмивання грошей є важливою складовою переважної більшості злочинних операцій, зокрема 68% ОГ та ЗО використовують основні методи відмивання грошей, наприклад, інвестування в нерухомість або цінні товари. У багатьох випадках постачальники послуг надають доступ до паралельної банківської системи, яка дозволяє злочинцям переказувати гроші партнерам по всьому світу. Вирішальне значення мають брокери або посередники підключення злочинних мереж, груп та окремих злочинців, які сприяють злочинному бізнесу, зв'язуючи виробників з оптовими дистриб'юторами, дистриб'юторів з постачальниками транспорту, а також полегшують доступ до інформаторів, вбивць, підробників документів та інших спеціалістів з кримінальної справи. Відтак, усунення брокера може порушити злочинні операції та навіть цілі кримінальні мережі [9, с. 26-30].

Натомість фасилітатори низького рівня не вбудовані в ядро злочинної групи в злочинних угрупованнях, але є зовнішніми суб'єктами, які сприяють частині кримінального процесу

з метою фінансової вигоди. Вони можуть виконувати такі ролі, як інформатори, грошові мули, моряки, льотчики, водії транспортних засобів, студенти і фальшиве подружжя. У деяких випадках залучаються власники, які мають десятки транспортних засобів або компаній, зареєстрованих на їх ім'я. Крім того, юридичні та фінансові консультанти, юристи та нотаріуси надають злочинним угрупованням інформацію про діяльність поліції та стан кримінального провадження й сприяють у становленні розгорнутих схем шахрайства та мережі компаній для придбання і відмивання грошей. Вони також надають поради щодо створення підставних компаній, фондів, трестів, а іноді сприяють поглинанню законних компаній, які використовуються в злочинних цілях. Як інструменти використовуються юридичні бізнес-структури для здійснення основних злочинних дій, таких як використання «відкатів» керуючих компаній за злочини щодо відходів та забруднення навколишнього середовища. В інших випадках використовуються легальні підприємницькі структури та фальшиві компанії з метою відмивання грошей й інші допоміжні функції [9, с. 23].

Основні види організованої злочинної діяльності об'єднуються в ключові напрями, серед яких можна виділити загальнокримінальні та економічні види злочинів. Кожний напрям поділяється на групи злочинної кримінальної активності, що складаються з конкретних злочинів, передбачених кримінальним законодавством. Зокрема, до загальнокримінальних і деяких нетрадиційних напрямів організованої злочинної діяльності належать: бандитизм і створення злочинних організацій, розбійні напади, грабежі та крадіжки, убивства на замовлення, здирництво і шахрайство, захоплення заручників і викрадення людей, незаконний обіг зброї і тероризм, розкрадання мистецьких та історичних цінностей, антикварний бізнес, нелегальний автобізнес, злочини, що посягають на суспільну мораль.

Майже 60% злочинних угруповань займаються корупцією. Багато хто використовує корупцію лише зрідка, але менша частка злочинних мереж бере участь у проактивній

корупції, спрямованій на державних службовців або конкретні сектори економіки як невід'ємна частина їхньої бізнес стратегії. До корупційних напрямів організованої злочинної діяльності належать види злочинів, учинених у зовнішньоекономічному секторі, кредитно-фінансовій сфері, на об'єктах, пов'язаних з виробництвом і розподілом сировини, у сфері приватизації, на об'єктах споживчого ринку, у зв'язку з виготовленням, збутом підроблених грошей або цінних паперів, кредитних або розрахункових карт і інших платіжних документів. На ефективність розкриття та розслідування злочинів, учинених ОГ та ЗО, впливає наявність у них корумпованих зв'язків в органах державної влади та місцевого самоврядування (41%), правоохоронних органах (48%), судових органах (32%), інші (11%) [9, с. 26].

Водночас спеціальні служби окремих іноземних держав, насамперед країни-агресора, продовжують розвідувально-підривну діяльність проти України, намагаються підживлювати сепаратистські настрої, використовувати ОЗУ і корумпованих посадових осіб для зміцнення інфраструктури впливу. Як зазначається в Стратегії забезпечення державної безпеки, затвердженої Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022, російська федерація для реалізації власних стратегічних цілей в Україні, у тому числі компрометації її державності, продовжує гібридну війну, системно застосовує політичні, економічні, інформаційно-психологічні та інші засоби, кібератаки, які спрямовані на руйнування механізмів державного управління та місцевого самоврядування в державі [13].

Зокрема, за інформацією ДБР, наркомандія намагається організувати постійні схеми постачання та продажу наркотичних засобів у різних регіонах України. Окремі ознаки функціонування таких ОЗУ вказують на спроби спецслужб росії використовувати цей вид злочинної діяльності для дестабілізації ситуації в Україні, насамперед – у прифронтових районах. Схемами постачання наркотиків ворог намагається підірвати обороноздатність України, зокрема, з лютого 2022 року

працівниками ДБР та Національної поліції розпочато досудове розслідування майже у 400 кримінальних провадженнях з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів. За даними слідчих, підпільні цехи для масштабного виробництва наркотиків було виявлено у Дніпрі, Харкові, Одесі, Чернівцях та Ужгороді. У результаті припинено діяльність шести ОЗУ, затримано понад 50 осіб, вилучено понад 3,3 тонни готової продукції вартістю понад 90 млн грн. [14].

Натомість співробітники НАБУ і САП завдяки оперативному проникненню до складу ОЗУ, до якого входив заступник міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України, викрили та припинили розкрадання бюджетних коштів. Детективи затримали заступника міністра під час отримання 400 тис. дол. США неправомірної вигоди, які він одержав за сприяння укладанню договорів на закупівлю обладнання та техніки за завищеними цінами. Попередня правова кваліфікація – ч. 4 ст. 368, ч. 5 ст. 191 КК України.

Як встановило слідство, влітку 2022 року Кабмін виділив 1,68 млрд грн, зокрема й для закупівлі обладнання і техніки, щоб забезпечити населення альтернативними джерелами світла, тепла і водопостачання у зимовий період через ситуацію, що склалась внаслідок руйнування об'єктів критичної інфраструктури. Водночас низка посадових осіб центральних та регіональних органів виконавчої влади вступили у змову з групою посередників та забезпечили укладання договорів про закупівлі за завищеною на майже 280 млн грн вартістю з наперед визначеними суб'єктами підприємницької діяльності, які мали за це передати держслужбовцям вищезазначену суму як «винагороду». В операції з викриття ОЗУ взяли участь понад 150 співробітників НАБУ, проведено низку обшуків, під час яких в офісі підприємців виявили та вилучили 920 тис. грн та 38,7 тис. дол. США. Наразі детективи здійснюють невідкладні слідчі дії для встановлення усіх учасників ОЗУ та притягнення їх до кримінальної відповідальності [15].

Отже, результати опитування SOCTA свідчать, що ключовими ознаками сучасної організованої злочинності є, зокрема, широке використання корупції, проникнення та використання легальних бізнес-структур для всіх видів злочинної діяльності, існування паралельної підпільної фінансової системи, яка дозволяє злочинцям переміщати та інвестувати свої багатомільярдні прибутки в легальний бізнес. Організована злочинність і тяжкі злочини охоплюють такі злочинні прояви як торгівля наркотиками, незаконне ввезення

мігрантів і торгівля людьми, економічні та фінансові злочини тощо. Професійні відмовачі грошей створили паралельну підпільну фінансову систему і використовують будь-які засоби для проникнення та підриву економіки й суспільства. Крім того, спеціальні служби окремих іноземних держав продовжують розвідувально-підривну діяльність проти України, намагаються підживлювати сепаратистські настрої, використовувати ОЗУ і корумпованих посадових осіб для зміцнення інфраструктури впливу.

Список використаних джерел:

1. Стратегія боротьби з організованою злочинністю: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 1126-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-%D1%80#Text>.
2. Kovalchuk, T. I., Korystin, O. Y. & Sviridyuk, N. P. (2019). Hybrid threats in the civil security sector in Ukraine. *Problems of Legality*. Vol. 147, pp. 163–175. DOI: 10.21564/2414-990x.147.180550
3. Kopotun, I., Uvarov, V., Svoboda, I., Veklych, V. & Dovban, I. (2022). Coordination of the fight against organized crime resulted from corruption. *Amazonia Investiga*. Vol. 11(50), pp. 260–271. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.50.02.24>.
4. Гребенюк М., Черняк А. Деякі питання організаційно-правового характеру боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 244–248.
5. Вознюк А.А. Протидія організованій злочинності в Україні: перспективи удосконалення кримінального законодавства. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2020. № 1(11). С. 176–194.
6. Литвиненко В.І., Пригунов П.Я., Гуцалюк М.В. Концептуальні засади протидії організованій злочинності і корупції на сучасному етапі розвитку України. *Публічне право*. № 1(37). 2020. С. 124–135.
7. Баганець О. Стан організованої злочинності та протидія їй на території України у 2020 році. *LexInform*. URL: <https://lexinform.com.ua/dumkaeksperta/stan-organizovanoyi-zlochynnosti-ta-protydiayij-na-terytoriyi-ukrayiny-u2020-rotsi/>.
8. Санаков Д., Вашко А., Єфімов В. Імплементация европейської методології SOCTA в протидії організованій злочинності в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 1. С. 213–220.
9. EUROPOL. EU Serious and Organised Crime Threat Assessment 2021. A Corrupting Influence: The Infiltration and Undermining of Europe's Economy and Society by Organised Crime. URL: <https://www.europol.europa.eu/>.
10. У Румунії, Молдові та Швеції – обшуки у справі про відмивання мільйонів євро. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/12/7/7152057/>.
11. Деякі питання запровадження в діяльність центральних органів виконавчої влади системи оцінки SOCTA Україна : постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2022 р. № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2022-%D0%BF#Text>.
12. Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA). URL: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/iocta-report>.
13. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
14. Підірвати обороноздатність: спецслужби Росії використовують наркомафію в Україні. URL: <https://flot2017.com/podrvat-oboronosposobnost-specsluzhby-rf-ispolzujut-narkomafiju-v-ukraine/>.
15. НАБУ: Заступника міністра викрили на отриманні 400 тис. дол. США неправомірної вигоди. URL: <https://nabu.gov.ua/novyny/zastupnyka-ministra-vykryly-na-otrymanni-400-tys-dol-ssha-npravomirnoyi-vygoty>.

References:

1. Stratehiia borotby z orhanizovanoiu zlochynnistiu [Strategy for combating organized crime]: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 16, 2020 № 1126-r URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-%D1%80#Text> (date of application: 01.03.2021) [in Ukrainian].

2. Kovalchuk, T. I., Korystin, O. Y. & Sviridyuk, N. P. (2019). Hybrid threats in the civil security sector in Ukraine. *Problems of Legality*, 147, 163-175, DOI: 10.21564/2414-990x.147.180550 [in English].
3. Kopotun, I., Uvarov, V., Svoboda, I., Veklych, V. & Dovban, I. (2022). Coordination of the fight against organized crime resulted from corruption. *Amazonia Investiga*, 11(50), 260-271. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.50.02.24> (date of application: 01.03.2021) [in English].
4. Hrebeniuk, M., Cherniak, A. (2019). Deiaki pytannia orhanizatsiino-pravovoho kharakteru borotby z orhanizovanoi zlochynnistiu v suchasnykh umovakh [Some issues of organizational and legal nature of the fight against organized crime in modern conditions]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i parvo [Entrepreneurship, economy and law]*, 4, 244–248. [in Ukrainian].
5. Vozniuk, A. A. (2020). Protydiia orhanizovani zlochynnosti v Ukraini: perspektyvy udoskonalennia kryminalnogo zakonodavstva [Combating organized crime in Ukraine: prospects for improving criminal law]. *Visnyk Penitentsiarnoi asotsiatsii Ukrainy [Bulletin of the Penitentiary Association of Ukraine]*, 1 (11), 176-194. [in Ukrainian].
6. Lytvynenko, V. I., Pryhunov, P. Ya., Hutsaliuk, M. V. (2020). Kontseptualni zasady protydii orhanizovani zlochynnosti i koruptsii na suchasnomu etapi rozvytku Ukrainy [Conceptual principles of combating organized crime and corruption at the present stage of Ukraine's development]. *Publichne pravo [Public law]*, 1 (37), 124-135. [in Ukrainian].
7. Bahanets, O. (2021). Stan orhanizovanoi zlochynnosti ta protydiia yii na terytorii Ukrainy u 2020 rotsi [The state of organized crime and combating it in Ukraine in 2020]. *LexInform*. URL: <https://lexinform.com.ua/dumkaeksperta/stan-organizovanoyi-zlochynnosti-ta-protydiya-yij-na-terytoriyi-ukrayiny-u2020-rotsi/> [in Ukrainian].
8. Sanakoiev D., Vashko A., Yefimov V. (2022). Implementatsiia yevropeiskoi metodolohii SOCTA v protydii orhanizovani zlochynnosti v Ukraini [Implementation of the European SOCTA methodology in combating organized crime in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav [Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs]*, 1, 213–220. [in Ukrainian].
9. EUROPOL. EU Serious and Organised Crime Threat Assessment 2021. A Corrupting Influence: The Infiltration and Undermining of Europe's Economy and Society by Organised Crime URL: <https://www.europol.europa.eu/> [in English].
10. In Romania, Moldova and Sweden - searches in the case of laundering of millions of euros URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/12/7/7152057/> [in Ukrainian].
11. Some issues of introducing the SOCTA Ukraine evaluation system into the activities of central executive bodies: resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 26, 2022 No. 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
12. Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) URL: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/iocta-report> [in English].
13. National Security Strategy of Ukraine: Presidential Decree of September 14, 2020 No. 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037> [in Ukrainian].
14. Undertract Defense: Russian Special Services Use Commissar in Ukraine URL: <https://flot2017.com/podorvat-oboronosposobnost-specsluzhby-rf-ispolzujut-narkomafiju-v-ukraine/> [in Ukrainian].
15. NABU: Deputy Minister was exposed to receiving \$ 400,000. USA of the undue benefit URL: <https://nabu.gov.ua/novyny/zastupnyka-ministra-vykryly-na-otrymanni-400-tys-dol-ssha-nepravomirnoyi-vygody> [in Ukrainian].